

ЗВІТ

**Департаменту освіти і науки Одеської обласної державної адміністрації
про стан виконання Плану заходів з реалізації у 2025 і 2026 роках в
Одеській області Національної стратегії із створення безбар'єрного
простору в Україні на період до 2030 року
за 2 квартал 2026 року**

НАПРЯМ 2. ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗБАР'ЄРНІСТЬ

СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ: публічна інформація суб'єктів владних повноважень є доступною для кожного у різних форматах

ЗАВДАННЯ 12: підвищення рівня обізнаності фахівців органів державної влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування про важливість доступності та рівних можливостей для осіб з різними ступенями обмеження здатності до спілкування

ЗАХІД 3) сприяння розміщенню розробленої мінветеранів соціальної реклами в закладах охорони здоров'я, закладах освіти, територіальних центрах комплектування та соціальної підтримки, центрах надання адміністративних послуг, адміністративних приміщеннях органів державної влади та органів місцевого самоврядування, які надають послуги ветеранам війни

ЗАХІД 5) сприяння розміщенню розробленої мінветеранів інформації про перелік послуг, які надаються ветеранам війни, на офіційних ресурсах органів державної влади, органів місцевого самоврядування, у медіа

Упродовж звітнього періоду Департамент освіти і науки обласної державної адміністрації, органи управління освітою, заклади (установи) освіти сприяли розміщенню розробленої Мінветеранів соціальної реклами (<https://osvita.od.gov.ua/terytoriya-osvitnoyi-pidtrymky-ta-bezpeky/dostupnistbezbar'ernist/>).

Листом Департаменту освіти і науки від 06.06.2025 № 3706/07-17/03.1-17/2-25/4333 всі заклади професійної, фахової передвищої освіти та вищої освіти поінформовано про необхідність реєстрації на вебплатформі «Освіта для ветеранів» – <https://osvitaveteraniv.gov.ua>, де будуть представлені їх освітні пропозиції для ветеранів війни

Департамент освіти і науки обласної державної адміністрації (далі – Департамент) листом від 28.05.2026 № 3629/01-40/2-26/8640 поінформував заклади вищої, фахової передвищої та професійної освіти щодо Порядку реалізації експериментального проекту щодо організації навчання суб'єктів, які надають послуги ветеранам війни та членам їх сімей, згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 11 лютого 2026 року № 191 та було запропоновано закладам освіти, які проводять або мають намір проводити навчання, тренінги, семінари, курси, майстер-класи, вебінари чи інші навчальні заходи для працівників, які надають послуги ветеранам війни та членам їх сімей, розглянути можливість участі в експериментальному проекті як суб'єктів, які проводять навчання.

В межах компетенції надано інформацію до Департаменту цифрового розвитку, інформаційної політики та туризму обласної державної адміністрації про освітні можливості для ветеранів війни, членів їхніх сімей, членів сімей загиблих Захисників і Захисниць України у закладах освіти для подальшого внесення до чат-боту «Супровід - інформаційний помічник ветеранів».

Разом з цим, освітні пропозиції закладів професійної, фахової передвищої освіти та вищої освіти представлені на вебплатформі «Освіта для ветеранів» – <https://osvitaveteraniv.gov.ua>.

Водночас закладами вищої та фахової передвищої освіти продовжується робота щодо оновлення інформації в Єдиній державній електронній базі з питань освіти щодо здобувачів освіти у модулі «Здобувачі освіти, які мають право на отримання державної допомоги (від Мінветеранів) (здобувачі закладу)» для забезпечення отримання здобувачами освіти пільгових категорій, що передбачені пунктом 11 Порядку реалізації експериментального проекту щодо надання державної допомоги на навчання дітям деяких категорій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 14.03.2025 № 318.

Станом на кінець II кварталу 2026 року - 522 здобувачі освіти закладів вищої та фахової передвищої освіти Одеської області отримали державну допомогу, відповідно до умов експериментального проекту.

ЗАХІД 6) забезпечення проведення інформаційно-просвітницької кампанії “Україна без бар’єрів”

Інформація про заходи, що проводяться в рамках інформаційно-просвітницької кампанії “Україна без бар’єрів”, регулярно розміщується на офіційних вебресурсах органів державної влади, органів місцевого самоврядування у медіа та мережах.

У бібліотеках закладів загальної середньої освіти організовано постійно діючі виставки літератури «Світ рівних можливостей», рекомендаційні списки книг про права людей з інвалідністю, культуру толерантності та взаємоповаги.

У межах Національного тижня безбар’єрності в Департаменті освіти і науки Одеської ОВА проведено «Годину безбар’єрності». Це формат відкритого професійного діалогу про те, якою має бути сучасна освіта. У центрі уваги - не лише інфраструктурна доступність, а й безбар’єрність мислення, комунікації та щоденної взаємодії в освітньому середовищі.

Вміння комунікувати безбар’єрно - навичка номер один для інклюзивної та якісної освіти. Один із пріоритетів - підтримка освітнього середовища, в якому кожна дитина має можливість розвиватися. А безбар’єрна комунікація є ключовою передумовою рівного доступу до освіти.

У цьому контексті учасники також звернулися до практичних інструментів щоденної взаємодії - зокрема до онлайн-ресурсів, що допомагають формувати культуру коректного та поважного спілкування.

А саме ознайомилися з новим стандартом безбар’єрної комунікації. Документ уніфікує понад 100 коректних термінів, що стосуються людей з інвалідністю, нейровідмінністю, ветеранів і ветеранок, батьків із дітьми та інших груп. Він також визначає формулювання, від яких варто відмовитися в офіційному мовленні <https://www.facebook.com/share/p/1HivMrDzRF/> ,

17 квітня 2026 року в Академії відбувся обласний онлайн-форум «Спільний простір безбар'єрності, підтримки та партнерства в інклюзії», організований у межах реалізації Національної стратегії зі створення безбар'єрного простору в Україні.

Захід об'єднав освітян, фахівців інклюзивно-ресурсних центрів і представників громадського сектору, зацікавлених у розвитку сучасної інклюзивної освіти.

Форум став відкритим професійним простором для обговорення того, як створювати доступне освітнє середовище, де кожна дитина має можливість повноцінно розвиватися. Учасники не лише ознайомилися з актуальними теоретичними напрацюваннями, а й поділилися практичним досвідом впровадження інклюзії: говорили про універсальний дизайн в освіті; розглядали безбар'єрність як складову сучасної освітньої політики; обговорювали ефективну взаємодію з дітьми, зокрема через розуміння поведінки як способу комунікації; окрему увагу приділили підтримці батьківських спільнот і розвитку взаємодії за принципом «рівний-рівному» <https://www.facebook.com/share/p/18azptSQ2V/>.

25 травня в КЗВО відбувся психологічний пікнік.

Захід відбувся у межах Тижня безбар'єрності та був спрямований на утвердження цінностей відкритості, взаємопідтримки, психологічної безпеки та створення простору, у якому кожен може бути почутим і прийнятим.

Особливою частиною зустрічі стала творча практика «Таємний помічник». Учасники створювали власних символічних помічників – образи підтримки, внутрішньої сили та надії. У кожній роботі були закладені особисті смисли: віра у власні можливості, здатність долати труднощі, потреба у підтримці та прагнення зберігати світло навіть у непрості часи.

Атмосфера зустрічі ще раз підтвердила: турбота про ментальне здоров'я починається з маленьких кроків – уваги, прийняття, спільності та здатності створювати простір, у якому є місце для кожного <https://www.facebook.com/share/p/1HFsnpLyMn/>.

ЗАВДАННЯ 13: забезпечення доступності інформаційних матеріалів для осіб з різними ступенями обмеження здатності до спілкування, зокрема під час виборчого та референдного процесу, під час оповіщення і евакуації осіб старшого віку і осіб з інвалідністю, батьків дітей, які повернулися з депортації, батьків і дітей на територіях можливих бойових дій і деокупованих територіях, про мінну небезпеку і правила поведінки

ЗАХІД 2) надання рекомендацій щодо встановлення в закладах охорони здоров'я, медіа, закладах освіти тактильних знаків і вказівників із шрифтом брайля, а також звичайним текстом з використанням об'ємних літер відповідно до державних будівельних норм для підвищення рівня інформаційної доступності для осіб з порушеннями зору.

Департаментом освіти і науки облдержадміністрації скеровані органам управління освітою територіальних громад області рекомендації щодо забезпечення доступності будівель, приміщень та іншої інфраструктури закладів освіти для маломобільних груп населення, розроблені Міністерством розвитку громад та територій України (на виконання Плану заходів на 2023-2024 роки з

реалізації Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 25 квітня 2023 року № 372-р).

У 2 закладах спеціальної освіти для дітей з порушеннями зору та в 14 інклюзивно-ресурсних центрах встановленні тактильні знаків і вказівників із шрифтом Брайля, а також звичайним текстом з використанням об'ємних літер відповідно до державних будівельних норм для підвищення рівня інформаційної доступності для осіб з порушеннями зору. Робота продовжується.